

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan: Bestuursraadleden

SG
Financieel-Economische
Zaken
Kaderstelling & strategie
Ontworpen door

Datum
4 oktober 2022

Kenmerk

Zaaknummer

nota

(ter informatie)

Reflectie interim rapport ADR

Paraaf directeur

1 Aanleiding voor deze nota

Vrijdag 23 september heeft de ADR hun concept interim rapport aan FEZ aangeboden, na bespreking met FEZ is de bijgevoegde versie 3 oktober opgesteld. Hieronder volgt een reflectie op dit rapport t.b.v. het AC van a.s. vrijdag 7 oktober. Dit rapport is een definitief concept en kan alleen nog op feitelijke onjuistheden worden aangepast door het AC.

2 Samenvatting en conclusies

Het interim rapport wijst op twee kanten van de huidige stand van zaken van het financieel beheer. Aan de ene kant zijn er verbeteringen met betrekking tot het financieel beheer in gang gezet. Aan de andere kant moet er nog veel gebeuren aan zowel de coronadossiers als aan de structurele borging van het financieel beheer. In onze voortgangsbrief aan de Kamer wijzen wij ook op deze twee zienswijzen met betrekking tot de voortgang.

Er wordt in het rapport niet altijd een scherp onderscheid gemaakt tussen reguliere uitgaven en processen enerzijds en corona uitgaven en herstelwerkzaamheden anderzijds. Coronadossiers als CoronIT en GGD GHOR hebben een grote invloed op de rechtmatigheid van uitgaven. Het beeld van het reguliere financieel beheer wordt door dergelijke dossiers sterk negatief beïnvloed.

FEZ onderkent de boodschap van de ADR dat er nog veel werk te verzetten is voor de verbetering van het financieel beheer. Een kritische blik van de ADR is daarbij ook behulpzaam. Het verandertraject is een kwestie van de lange adem. FEZ wil zorgen dat de boodschap in het interim rapport ook de voortgang goed belicht. De nadruk ligt in delen van het rapport meer op de bestaande achterstanden dan op de voortuitgang die reeds is geboekt, waardoor er een negatieve afdrank van het rapport kan ontstaan. Voor de medewerkers die aan de verbeterplannen werken kan deze toon

demotiverend werken. In de laatste versie heeft de ADR ons inziens hier wel een goede stap in gemaakt, er worden ook positieve punten benoemd.

Als laatste spreekt het ADR-rapport niet direct kolommen aan, hierdoor kunnen zaken opgevat worden als een 'VWS-probleem' zonder specifieke eigenaar. In de bespreking ga ik ervanuit dat de eerste lijn 5.1.2e reageert op het rapport van de ADR. Zie bij punt 4 een onderverdeling naar kolommen per onderwerp, mijn voorstel is elke 5.1.2e zich te laten voorbereiden op de specifieke onderwerpen (wat is het probleem en hoe wordt gewerkt aan een oplossing). Hiervoor heeft FEZ al een eerste appreciatie geschreven gericht op de openstaande voorschotten en CoronIT.

3 Belangrijkste punten van informatie

- VWS is op de goede weg met de verbetering van het financieel beheer maar is nog niet waar het zijn moet.
- Het beeld van het financieel beheer wordt vertroebeld door reguliere- en coronawerkzaamheden als één te beschouwen.

4 Appreciatie FEZ bij het rapport en onderverdeling onderwerpen naar kolommen

De grote opdracht van 2022 ligt in het afrekenen van versterkte voorschotten in 2020 en 2021. De ADR benoemt dit ook in haar rapport, en gaat in op een aantal grote dossiers. Dit zijn wat FEZ betreft de grootste punten voor de bespreking, hieronder per dossier een appreciatie vanuit FEZ. Als laatste onderwerp is onderaan de nota nog CoronIT benoemd wegens de omvang van het onderwerp op de jaarrekening 2022.

1. Mediq (€ 1,5 mld.) 5.1.2e

De eerste € 1,25 mld. uit 2020 is afgerekend en FEZ ziet hier verder geen risico's in op onrechtmatigheden. De ADR spreekt in het rapport nog over het de feitelijke levering van goederen tegen de afgesproken prijzen. Voor 2020 is hier een sluitende zogenaamde "geld-goederenbeweging" voor waardoor er vertrouwen is dat de ADR deze ook zal overnemen.

Voor de laatste € 250 mln. uit 2021 loopt nog een onderzoek van de ADR. Zolang dit onderzoek loopt kunnen deze voorschotten niet worden afgerekend, maar zodra dit onderzoek klaar is kan ook dit gedeelte worden afgerond (ook in 2022).

Advies richting 5.1.2e zorg dat het gesprek met de ADR over de laatste punten soepel verloopt zodat het dossier afgerond kan worden.

2. GGD GHOR (€ 1,3 mld.) 5.1.2e

De verwachting van FEZ is dat het afrekenen dit jaar zal lukken met hierbij de waarschuwing dat het afwickelen langer duurt dan verwacht en het risico zeer aanzienlijk is dat de afgerekende voorschotten onrechtmatig zullen worden beoordeeld. De accountant van GGD GHOR heeft inmiddels aangegeven een oordeelsonthouding af te geven op de jaarrekening van GGD GHOR. De oorzaak is dat de in rekening gebrachte uren op de facturen van callcenters niet op juistheid vast te stellen zijn.

Advies richting 5.1.2e

- Zet niet alleen in op de jaarrekening met verklaring als verantwoordingsdocument maar stel ook aanvullend een inhoudelijke verantwoording op, hierin vertel je het verhaal van de opdracht en de uitvoering ervan. Wacht hier niet langer mee. Met de directie is afgesproken dat dit 15 oktober gereed is.
- Bespreek met de ADR de impact van de oordeelsonthouding voor de afzonderlijke DVO's. De oorzaak van de oordeelsonthouding heeft niet op alle DVO's betrekking. Inzet is dan om op de DVO's waar facturen van callcenters geen rol spelen wel rechtmatig af te kunnen rekenen.
- Er wordt op dit moment ook gewerkt aan een kaderbrief 2023 waarin zowel meer duiding wordt gegeven aan de inhoudelijke opdracht van de GGD GHOR en aandacht vraagt voor de begroting, de uitvoering en de verantwoordingsafspraken daarvan zodat we dezelfde fouten/onrechtmatigheden als vorige jaren niet nogmaals maken. Momenteel zijn verantwoordingsafspraken hierover moeilijk te maken met de GGD GHOR, hier is blijvende aandacht voor nodig.

Kenmerk

Annotatie

Probleem: GGD GHOR is 1 van de risico dossiers die zijn geïdentificeerd. Hier speelt dat bij de afrekening van de voorschotten er sprake is van een mogelijke onzekerheid en dat de accountant van GGD GHOR waarschijnlijk een oordeelsonthouding zal afgeven.

Hoe wordt het aangepakt: De beleidscontrollers van de Shared service organisatie (SSO) zijn hard aan het werk, waarbij ze samen optrekken met FEZ.

In algemene zin kunt u aangeven dat de samenwerking met FEZ goed verloopt en dat het bovenstaande advies van FEZ al eerder is gedeeld en dat daar op dit moment ook uitvoering aan wordt gegeven.

1 correctie: sinds 1 januari 2022 geeft GGD GHOR geen uitvoering meer aan de DVO's en de kaderbrief 2023 heeft dus betrekking op de LCCB.

3. Stichting Open Nederland (€ 631 mln.) 5.1.2e

De verwachting is dat het leeuwendeel dit jaar afgerekend kan worden. De vraag is nog wel of dit rechtmatig zal gebeuren. Het is namelijk onzeker of alleen de jaarrekening met accountantsverklaring van SON voldoende is als verantwoordingsinformatie voor VWS.

Advies richting 5.1.2e Zet niet alleen in op de jaarrekening met verklaring als verantwoordingsdocument maar stel ook aanvullend een inhoudelijke verantwoording op, hierin vertel je het verhaal van de opdracht en de uitvoering ervan. Wacht hier niet langer mee. Met de directie is afgesproken dat dit 15 oktober gereed is.

Annotatie

Probleem: er is mogelijke sprake van een onzekerheid bij de afrekening van SON. De mogelijke onzekerheid m.b.t. de jaarrekening heeft te maken met het feit dat er sinds maart geen testen meer zijn uitgevoerd dus dat de accountant geen realtime controles op de systemen kan uitvoeren.

Hoe wordt het aangepakt: Er is wekelijks overleg met de financiële mensen van SON en onze beleidscontrollers en dossierhouders van PDCV om met elkaar de financiële afhandeling door te spreken.

U kunt aangeven dat het overleg met SON constructief is en dat ook FEZ hierbij wordt betrokken. U kunt ook hier aangeven dat het bovenstaande advies al eerder is gedeeld en dat hier ook uitvoering aan wordt gegeven.

4. Meerkosten GGD'en en veiligheidsregio's (€1,9 mld.) 5.1.2e

De voorschotten die aan de GGD'en en de VR's zijn verstrekt in 2020 en 2021 dienen te worden afgerekend. Voor 2020 is directie PG hier verantwoordelijk voor (ca. € 300 mln) en PDCV is verantwoordelijk voor de afrekening 2021 (ca. € 1,6 miljard). De ADR zal de afrekening mogelijk onzeker verklaren aangezien de verantwoordingsinformatie mogelijk niet voldoende is. We zijn hier met de ADR over in gesprek.

Voor 2020 dienen nog 4 GGD's te worden afgerekend. Voor 2021 moet nog worden gestart met de afrekening. PDCV kan de afrekening over 2021 in principe op gaan starten. Een belangrijk punt is ook de blik naar 2022. Door de verantwoordingsinstructie aan te passen kan de onzekerheid over de uitgaven bij de volgende afrekening mogelijk worden weggenomen.

Advies richting 5.1.2e Begin tijdig met het afrekenen van de voorschotten en het rappelleren wanneer stukken niet op tijd of op de juiste wijze worden ingediend. Voorstel: zorg dat afrekenen voorschotten 2021 in oktober wordt afgerond. De verantwoordingsinstructie kan voor dit jaar (2022) nog worden aangepast zodat de afrekening van voorschotten 2022 in 2023 rechtmatig kan plaatsvinden. Hier is een overleg voor georganiseerd te worden met de betrokken partijen (NBA, GGD'en, ADR). Daarnaast dient er nog een M&O-analyse te worden opgesteld.

Annotatie

Het probleem: de voorschotten van de meerkostenregelingen moeten worden afgerekend van alle GGD-en. Hierbij kan het zijn dat de ADR de afrekening onzeker verklaart als zij de verantwoordingsinformatie onvoldoende vinden. Daarbij is het wenselijk dat de afrekening van 2020 en 2021 in oktober plaatsvindt.

Hoe wordt het aangepakt: Het financiële team van de SSO heeft een plan van aanpak opgesteld om de afrekening van de meerkostenregeling voor 2021 in oktober te kunnen afrekenen. Donderdag 6 okt. Is er wederom een overleg met de ADR om de meerkostenregeling te bespreken om te achterhalen waar zij precies de onzekerheden zien en om te kijken op welke manier we hier nog aanvullende informatie kunnen leveren. Ook hierin trekt het financiële team op het FEZ. Voor 2022 wordt door de dossierhouders van PDCV en het financiële team gewerkt aan de opdrachtbrief en de kaderbrief met bijbehorende verantwoordingsinstructies.

5. Bonus Zorgpersoneel (€ 2,7 mld.) / coronabanen in de zorg (€ 94 mln.) 5.1.2e

Het doel is om alle verstrekte subsidies dit jaar vast te stellen. Tijdige afhandeling BONUS en COZO in 2022 zal haalbaar zijn waarbij er nog wel een aantal vragen zijn over onvolledig aangeleverde dossiers. Ook de steekproef moet gestart worden. Inschatting geven over een rechtmatige afhandeling c.q. welk % uiteindelijk (on)rechtmatig zal worden bevonden, is op dit

SG
Financieel-Economische
Zaken
Kaderstelling & strategie

Kenmerk

moment (nog) te vroeg. Het aantal onvolledig aangeleverde BONUS dossiers >125K (356) is relatief hoog. De recent uitgevoerde analyse laat echter zien dat voor een groot deel (209) de gevraagde informatie wel beschikbaar is, maar niet op de juiste wijze aan VWS aangeleverd. Van 90 aanvragers is geen jaarrekening ontvangen, deze en de andere onvolledige aanvragers worden gerappelleerd. Voor de COZO-regeling worden verder aanvullende deelwaarnemingen gedaan op grond van ontvangen M&O signalen, onduidelijk is wat totaal effect op rechtmatigheid is. PDCZ heeft de Stuurgroep over de vervolg aanpak voor BONUS en COZO begin september geïnformeerd.

Advies richting 5.1.2e essentie is dat de bulk van het proces (incl. de steekproef) doorgang vindt. Afwijkende (non-compliant) gevallen moeten zo veel mogelijk worden geïsoleerd, waarbij VWS evenwicht moet vinden tussen een zorgvuldige en strenge/zakelijke aanpak richting deze aanvragers.

Annotatie

Het probleem: De afrekening van bonus 2020 en cozo 2021 dient in 2022 plaats te vinden. Verantwoording van bonus 2021 vindt ook plaats in 2023, evenals COZO 2022 en de IC-opuschalingsregeling. Van de NLA (arbeidsinspectie) ontvangen signalen van misbruik en oneigenlijk gebruik bij de cozo 2021 regeling worden apart afgehandeld.

Hoe wordt het aangepakt: Met begeleiding van FEZ en PDCZ wordt ingezet op afhandeling van een zo'n groot mogelijke som verantwoordingsgeld in 2022. Dit is niet een primaire verantwoordelijkheid van beide directies, maar noodzaak om tot afdoende afronding te komen. Afdoende behandelcapaciteit ten aanzien van de voor het verantwoordingsproces benodigde kennis bij de uitvoerder (DUS-i) is een aandachtspunt. Op korte termijn wordt een nota ter informatie opgesteld om 5.1.2e en BWP te informeren over het verantwoordingsproces en de voorlopige bevindingen die we hierin zien.

6. Opschaling curatieve zorg (€ 450 mln.) 5.1.2e

De IC-opuschaling zal niet in 2022 afgerekend gaan worden. Voor de regeling Opschaling Curatieve Zorg is van belang dat de verantwoordings- instructie en het protocol voor de afrekening 2023 tijdig wordt opgesteld. Dit dossier is met een achterstand vanuit CZ overgedragen aan PDCZ, waardoor er een krappe deadline is ontstaan. Ook is de verantwoordingsparagraaf niet duidelijk, PDCZ werkt nu met DUS-I aan een oplossing. Ook dat voorstel is begin september aan de Stuurgroep voorgelegd.

Advies richting 5.1.2e hier voorrang te geven aan een praktische oplossing zodat verantwoordingseisen tijdig en duidelijk beschikbaar zijn.

Annotatie

Het probleem en het genoemde advies wordt herkend. Het voorstel van PDCZ en DUS-i voor een oplossing Dit voorstel wordt 21 oktober in de stuurgroep crisisregelingen besproken. Bestuurlijke weging van het in de stuurgroep voorgelegde voorstel is nodig om tot besluitvorming over het vervolg in deze over te kunnen gaan. Kansrijkheid van het voorstel is afhankelijk van medewerking NBA (beroepsgroep accountants). Deze gesprekken vinden thans plaats. De uitkomst hiervan wordt in het voorstel aan de stuurgroep betrokken.

7. Betalingen aan laboratoria (€ 711 mln.) 5.1.2e

Naast de voorschotten die afgerekend worden zien we wederom dat CoronIT in 2022 leidt tot moeilijkheden om zekerheid te verkrijgen op de betalingen aan laboratoria. De opdracht voor de validatie van CoronIT is aan de GGD GHOR verstrekt. In februari is de uitvoering gestart. De IT Audit heeft een afkeurende verklaring als resultaat. Uit de audit zijn bevindingen gekomen op o.a. het autorisatiebeheer, monitoring interfaces, wijzigingenbeheer en het toezien op naleving afgesproken service level agreements. De uitkomst van de IT Audit is met GGD GHOR/LCCB besproken. Zij erkennen de bevindingen en zijn aan de slag om deze op te lossen. Pas hierna kan een nieuwe audit uitgevoerd worden. Dit zal echter voor 2022 geen oplossing meer zijn.

Kenmerk

Een groot risico hierbij is dat bij een opleving de omvang van de onrechtmatigheid toeneemt en ook doorloopt in 2023.

Advies richting 5.1.2e

- Bereid een inhoudelijke verhaallijn voor in reactie op een eventueel negatief oordeel vanuit de ADR.
- Verken met LCCB/GGD GHOR en de ADR de mogelijkheden voor een controle 'om het systeem heen'. Op dit moment wordt gekeken naar een steekproef.
- De intentie is dat Coron-IT een aantoonbaar goed en betrouwbaar systeem is dat gebruikt kan worden voor de prestatieverklaring van facturen. Zorg dat er bewaking zit op de voortgang van het oplossen van de bevindingen en dat er tijdig een goede opdracht voor de validatie van Coron-IT wordt verstrekt. Dit met als resultaat dat er geen bevinding komt in 2023.

Annotatie:

CORONIT wordt vooral door Dienst testen gebruikt voor de controle op de rekeningen van de laboratoria. PDCV is hier als opdrachtgever van dienst testen wel betrokken.

De bovenstaande probleemschets wordt herkent en het advies zal worden meegenomen, ook in de gesprekken met Dienst testen

Onderstaande tabel is een verdere afbakening van het rapport per kolom. Alle onderwerpen zijn ook aan bod gekomen in het Auditrapport van de ADR over 2021. Het desbetreffende 5.1.2e en wordt zo ook in de bevindingenmonitor van FEZ aangemerkt. Deze monitor komt ook terug in de gesprekken van de P&C-cyclus.

Paragraaf	Onderwerp	Kolom
2.2.1	Programmaorganisatie 'Structurele- en culturele borging'	5.1.2e
2.2.2	Bevindingenmonitor AR/ADR	
2.2.3	Frauderisico's	
2.3	Afrekening voorschotten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Mediq (€ 1,5 mld.) 2. GGD GHOR (€ 1,3 mld.) 3. Stichting Open NL (€ 631 mln.) 4. Meerkosten GGD'en (€ 1,9 mld.) 	

SG
Financieel-Economische
Zaken
Kaderstelling & strategie

Kenmerk

	<ul style="list-style-type: none"> 5. Bonus zorgpersoneel (€ 2,7 mld.) 6. Opschaling curatieve zorg (€ 450 mln.) 7. Coronabaten in de zorg (€ 94 mln.) 	5.1.2e
2.4	Incidentele Suppletoire Begrotingen	
2.5	Voorschotverstrekkingen - wetgeving	
2.6	Instrumentkeuze <ul style="list-style-type: none"> 1. Opdrachten aan agentschappen 2. ZJCN 3. LCCB 	
2.7.1	Registratie van verplichtingen en voorschotten	
2.7.2	Kassiersfunctie CIBG en RIVM	
2.7.3	Herstelactie verstrekte garanties	
2.8	Juistheid en onderbouwing geleverde goederen en diensten <ul style="list-style-type: none"> 1. Laboratoria 2. Aanschaf vaccins 3. Corona-inkopen 	
2.9	Rechtmatigheid corona-inkopen	
2.10	Visie materieel beheer	
3.3.1	Centraal inzicht M&O risico's	
3.3.2	Reduceren M&O risico's	
3.3.3	SPUK's ijsbanen, zwembaden en stimulering Sport	
3.4	Staatssteuntoetsen	
3.5	Key-controls inkoopbeheer werken niet voldoende	
3.6	Toezicht informatiebeveiliging	
4.2	ZJCN: opvolging verbeterpunten IT	
4.3	Geen volledig beeld op afdekking van het frauderisico bij muteren bankrekeningnummers	
4.4	Financierings- en verantwoordingsafspraken en toezicht vanuit VWS op Intravacc B.V.	
4.5	Attentiepunten inrichting en opstellen jaarverslag 2022	